

uafvendelig. Men naar nu Forholdet er blevet dette, at vi have et Lovforslag liggende for os, som fra et andet Synspunkt søger at ordne denne Sag, nemlig fra Synspunktet om Ansvar og Skyld, skal jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at Lovforslaget, som det nu altsaa er forelagt, fra dette Synspunkt er tilfredsstillende, idet det gaar ret vidt i Henseende til de Bestemmelser, som træffes om Jærnbannedriftens Ansvarlighed. Imidlertid, Resultatet bliver herefter dette, at man er henvist til Rettergang i Tilfælde af Ulykke paa Jærnbannedriften, og naar Resultatet bliver dette, vil Statsbannedriften eller de private Jærnbannedrifters Bestyrelser have en meget naturlig Anvisning paa, at søge at vælte Skylden fra sig, idet jo, hvad der er en ikke ringe Fordel ved dette Forslag, Bevisbyrden er lagt over paa Jærnbannedriftens Bestyrelser; de ville, baade for deres Æres og for deres økonomiske Interessers Skyld, søge at bevise, at der ikke kan paalægges Driften nogen Skyld. Hvorvidt man nu derefter ved Domstolene vil fastsætte det Omfang af Agtpaaagivenhed og Omhu, som en Jærnbannedrifts Bestyrelse er forpligtet til at vise for at afværge saadanne Ulykkestilfælde, hvor langt man vil gaa i denne Henseende, hvor liberal man vil være lige over for Jærnbannedriften eller hvor streng man vil være mod den, ved jeg ikke, men givet er det, at man er henvist til at sagsøge vedkommende Jærnbannedrifts Bestyrelse, hvis man ikke kommer til Overenskomst med den forinden, og derefter føre en Proces, der, som den ærede sidste Taler (H. Jensen) bemærkede, efter al Sandsynlighed vil blive ført gennem alle Instanser. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister, naar Forholdet dog skal være dette, og vi ikke kunne komme videre, om det da ikke vilde være rimeligt at bevilge fri Proces for dem, der sagsøge Statsbannedriften eller en privat Jærnbannedrift for at opnaa Erstatning efter denne Lov. Jeg tror ikke, at den Vej, som det ærede Medlem, der talte før mig, henviste til, vilde være saa hensigtsmæssig. Han nævnte en Minimums-erstatning; men jeg tror ikke, at dette vil passe i Praxis, hvorimod jeg mener, at det, han væsentlig tilsigter at opnaa, vil opnaas derigennem, at vedkommende faar fri Proces. Jeg bemærkede, at det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen) fremkom med den Bemærkning, at dersom efter Gentoftes Ulykken Lokomotivføreren var funden uskyldig, vilde det med denne Lov i Haanden være umuligt at paalægge Staten nogen som helst Erstatningspligt i

det nævnte Tilfælde. Jeg tror, at netop denne Udtalelse viser, hvor nødvendigt det maa være, at vi ikke faa for snævre Bestemmelser for en saadan Lovgivning — ganske bortset fra, at jeg dog har nogle Bemærkninger at gøre til denne Udtalelse — thi allerede en saadan Udtalelse er egnet til at vise, i hvor høj Grad Statsbannedriftens Bestyrelse er interesseret i at søge at bevise, at den ikke havde nogen Skyld. Hvis nu denne Lokomotivfører ikke var bleven overbevist om, at han ikke havde været tilstrækkelig paapasselig hin ulykkelige Aften, vilde der altsaa efter det ærede Medlems Mening med denne Lov i Haanden ikke være nogen som helst Adkomst for nogen til at faa Erstatning. Jeg mener nu, at det er at udtale sig alt for stærkt i saa Henseende, thi jeg finder dog, at denne Lov ogsaa aabner Adgang til at undersøge, om de Apparater, man havde benyttet sig af ved den paagældende Lejlighed, ogsaa havde været i den rigtige Orden, og hvis det da f. Eks. viste sig, at Bredseapparaterne ikke havde været i en saa god Orden, som de burde være, vilde man vel dog ogsaa efter det ærede Medlems Udtalelse ifølge Danske Lov 3—19—2 kunne gøre Ansvar gældende, idet man derefter er ansvarlig for de benyttede Redskaber. Imidlertid viser det sig af en Udtalelse af den Slags, at der sandsynligvis, naar vi fik en saadan Lov, straks fra Jærnbannedriftens Side vilde blive gjort stærke Forsøg paa at fralægge sig al Skyld, og det særlig ved større Ulykker, hvor der er Tale om større Beløb for Statskassen. Naar der saa ikke skal føres Bevis, men Proces fra de klagendes Side, vilde en Bestemmelse, ifølge hvilken der aabnedes dem Adgang til at føre Sag uden Hensyn til deres økonomiske Stilling i Samfundet, være baade rigtig og billig, synes jeg. Naar det ærede Medlem for Maribo endelig sagde, at det maaske var rigtigst at sætte et Erstatningsmaksimum af 1,000 Kr. — jeg ved ikke, om jeg hørte ret, om det ærede Medlem sagde 1,000 Kr. eller 100,000 Kr., men jeg tror nok han sagde 1,000 Kr. — saa vil jeg spørge, hvad skulde man da egentlig gøre med et saadant Erstatningsbeløb, naar f. Eks. en meget stor næringsdrivende ved Jærnbannedriftens konstaterede Forsømmelighed bliver dræbt, og hans efterladte efter Loven søge Erstatning hos Statsbanerne for deres Næringstab? Jeg finder det ganske urimeligt at sætte noget saadant som 1,000 Kr. som Maksimum for Erstatning i denne Lov. Jeg mener, at det vilde være bedre slet